

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

SÄRÖ. — H. 8. D:S GÖTEBORGSFOTOGRAF.

17:DE ÅRG.

DEN 30 JULI 1916

N:O 44

Foto. Flodin, Stockholm.

Utsk.: Bengt R. Petersson

Douglas.

LUDVIG DOUGLAS †

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Helt oväntadt ingick den 20 juli ett meddelande från Lysekil, att hans excellens riksmarskalken, greve Ludvig Douglas, efter att nyss ha anländt till staden träffats af ett slaganfall och aflidit. Med honom bortgick den siste kvarlevande bland de män, som på ett mera omedelbart sätt utfövide inflytande på den svensk-norska unionens utveckling under denna unions upplösningskede.

Ludvig Wilhelm August Douglas var född i Zürich den 26 november 1849. Föräldrarna voro överstekammarjunkaren greve Carl Israel Wilhelm Douglas och hans maka Louise Catherine Caroline, grefvinna zu Langenstein och Gondelsheim, den sistnämnda dotter af storhertig Ludvig I af Baden och Katarina Karolina Werner, grefvinna von Langenstein och Gondelsheim. Ludvig Douglas räknade härigenom släktskap med vår nuvarande drottning: hans morfader var såväl halfbroder till drottningens farfar som halfbroder till hennes farmors morfar, den i Sverige år 1801 aflidne arfprinsen Carl Ludvig af Baden. Efter att år 1869 ha aflagt abiturientexamen i Karlsruhe idkade han till en början studier vid universitetet i Heidelberg, men kom sedan öfver till Sverige och blef student i Uppsala och sedan i Lund, där han år 1874 aflade kansliexamen. Två år senare ingick han gifte med grefvinna Anna Louise Dorotée Ehrensvärd, dotter till dåvarande landshöfdingen, sedermera utrikesministern greve Albert Ehrensvärd. Tidigt trädde han i förbindelse med hovet — åren 1881—88 tjänstgjorde han som kammarherre hos dåvarande kronprinsen — och ägnade sig för öfrigt åt skötseln af sitt gods Stjärnorp i Östergötland. Som ägare af detta drogs han snart in äfven i det offentliga lifvet, blef landstingsman år 1888 och två år senare äfven ledamot af Första kammaren.

Dessförinnan hade han väckt synnerligt uppmäksamhet genom den anonymt utgifna broschyren "Hur vi förlorade Norrland?" Denna broschyr, som på mycket kort tid utkom i tre upplagor, var väl närmast afsedd som ett inlägg till förmån för en snar lösning af vår redan då sedan ett par årtionden brännande försvarsfråga, men sträckte sin betydelse vida utöfver stunden. För första gången gjordes här gällande, att vår traditionella afhållsamhet från utrikespolitiska förbindelser innebure en fara och att vi genom vårt vanvårdande af stamförvandtskapen med Tyskland ådragit oss denna makts missnöje samt utsatt oss för att vid ett mellan kontinentalmakterna utbrutet krig stå isolerade och hjälplösa med risk att nödgas afträda öfre Norrland med dess malmfält till Ryssland. Man har att i denna broschyr se själva spiran till den aktivism, som i dessa dagar kommit så mycket buller åstad och som äfven nu i den händelsen ångne riksmarskalken otvifvelaktigt hade sin centrala stödje punkt med de förbindelser både åt hovet och utåt, hvaraf den sugit sin näring mera än af någon afsevärd tillslutning vare sig bland vårt lands ledande män eller bland dess befolknings breda lager. I besittning af en färgrik och liflig framställningskonst och en öfvertygelses värme, som ryckte med, har Douglas såväl genom denna sin första broschyr som genom sitt medarbetarskap i den i följlikaledes anonymt utkomna, mycket lästa boken "Sveriges utrikespolitik i världskrigets belysning" förtjänsten af att ha väckt vårt folks uppmärksamhet för de stora världspolitiska problemen som kanske ingen annan.

I första kammaren ryckte Douglas snart nog

upp till en af de ledande platserna inom den dåvarande protektionistiskt konservativa majoriteten. År 1893 utnämnd till landshöfding öfver Uppsala län knöt han än närmare förbindelserna med den unionspolitiska riktning, som efter prof. Alins unionsrättsliga teori erhöill benämningen Alinska skolan. Den rabalderpolitik, som vid denna tid fördes från norska vänsterns sida, fick i denna sin svenska motpol och då situationen tillspetsades, kallades Douglas den 1 juni 1895 till exc. Lewenhaupts efterträdare som svensk utrikesminister: de ensidiga eftergifternas och de vacklande ståndpunkternas politik skulle härmed vara förbi. I själva verket utfövide utnämningen en för tillfället återhållande verkan på de norska anspråken, den Hagerupska försoningsministären kom till stånd och den tredje unionskommitténs tillsättning möjliggjordes. Sverige förskanzade sig bakom status quo — den gällande ordningen — och gjorde det för Norge klart, att det befann sig i en svag ställning, då det utan tillgång till maktmedel *pockade på* den fulla likställigheten. Följdriktigt fullföljd skulle denna unionspolitik tvifvelsutan ha utmynnat i en lösning efter det Bismarckska receptet med "järn och blod". Därhän skulle det dock icke gå. Hvarken E. G. Boström eller kung Oscar voro beredda att följa på sådana vägar, och då flaggfrågan år 1899 förelåg till afgörande, öfvertog den förstnämnde själf utrikesministerportföljen och medgaf en notifikation af den rena norska handelsflaggan i en för Norge antaglig form. Exc. Douglas' politik hade därmed fått vika för den afvecklingspolitik, som i sin ordning fick sin bråda afslutning den 7 juni 1905.

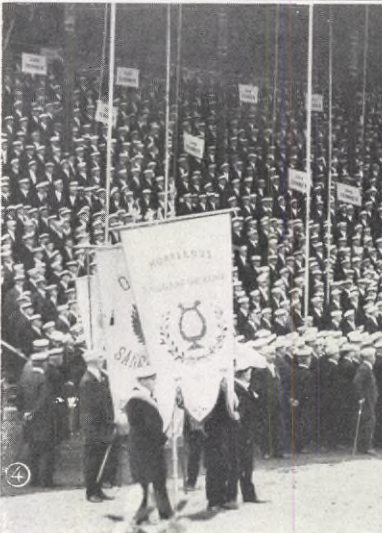
Äfven efter sin afgang ur statsrådet kvarstod Douglas i Första kammaren, där han år 1901 särskildt var verksam för den nya härordningens genomförande. Äfven här ville han tillämpa Bismarckska grundsatser, i det han sökte åvägabringa en kombinerad lösning af försvars- och rösträttsfrågorna, en möjlighet, som kanske blifvit verklighet, därest han med samma beslutsamhet som sin tyske mästare ställt sig på den *allmänna* rösträttens grund. Äfven i ett annat hänseende hade han hämtat lärdom af Bismarck: i motsats mot sina partikamrater visade han tidigt förståelse för en uppriktig socialpolitikens värde för den nationella styrkan, och icke minst hans inflytande har man att tacka för de positiva beslut i Norrlandsfrågorna, som kommo till stånd vid 1906 års riksdag.

År 1901 hade Douglas utnämnts till landshöfding öfver Östergötlands län, där han med samma nit och framgång som han lade i dagen i allt hvad han hade för händer verkade ett helt årtionde. När han år 1911 afgick, fick han efterträda Fredrik von Essen som riksmarskalk och anlätades därjämte för ett stort antal andra representativa värf: han var sätunda vid sitt fränfälle bl. a. ordförande i Sveriges hypotekskassa och präses i Landtbruksakademien. Första kammaren hade han däremot definitivt lämnat redan 1911, om han än därmed icke kan anses ha lämnat politiken. För händelserna år 1914 lär han väl åtminstone ej helt ha stått främmande.

Åt den hädangängnes öppna och kraftiga personlighet, som aldrig stack under stol med hvad han tänkte och aldrig dagtingade med sin öfvertygelse, skänkte redan i lifvet äfven politiska motståndare sin högaktning. Och nu vid hans bortgång är det två fädernesland, som hölja blommor öfver stoffet af den, som varit bådas goda son.

SVENSKA SPELENS SISTA DAGAR.

Svenska spelens fält- och hästtävlingar blefvo en glansfull och synnerligen värdig avslutning på den stora nationella idrottsveckan. Större delen af dessa tävlingar öfvervoro af såväl konungen som kronprinsparet och prins Carl. Spelens näst sista dag, tisdagen den 15 juli inleddes de vackra tävlingarne med en ståtlig kunglig kortége från slottet upp till Stadion och samma dag började den i samband med spelen afhållna tredje allmänna svenska sängarfesten, som äfven i hög grad bidrog att höja spelens nationellt festliga karaktär. Arméfälttävlingarne hade samlat ett stort antal deltagare och det var med den största spänning man motsåg utgången af dessa invecklade och mångsidiga tävlingar. Arméfälttäflan vanns af

1. 8 Dag STOCKHOLMSFOTOGRAF.

1. FRÅN SIMTÄVFLINGARNE: Ett vackert svenskt hopp. — 2. H. DAHLBÄCK, MALMÖ, segrare i single-scull. — 3. DET SEGRANDE MALMÖLAGET i täflan om Nordiskt mästerskap för utr. 8-or. — 4. SÄNGARFÄSTEN.

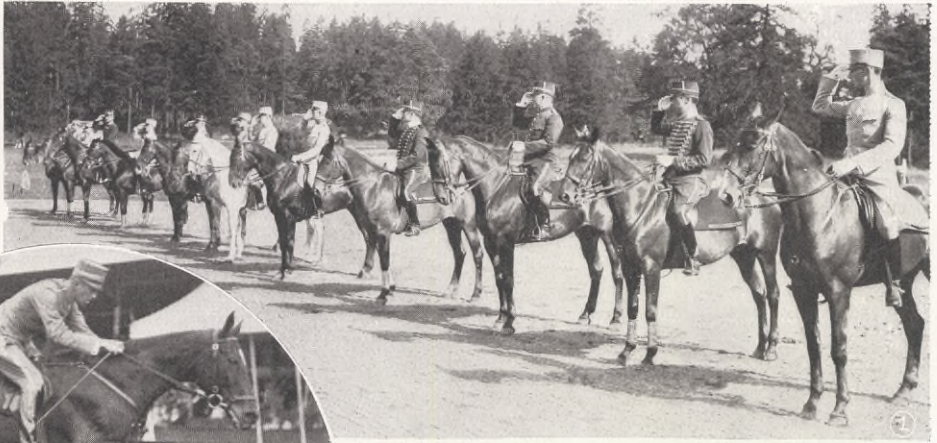
löjtn. N. Blomqvist, K. 8, på Inga-Lill, sedan den tippade segraren löjtn. König, begått ett rent formellt fel under prishoppningen, som beröfvade honom en säker seger. I Militär

idrotts stora fälttäflan till fots vann Svea Lifgarde såväl i den individuella som i lagtävlingen. Löjtnant Bertil Uggla och sergeant Bohlin blefvo här de första efter en utomor-

SVENSKA SPELENS RYTTARTÄFLINGAR.

1. DELTAGARE I PRISRIDNING. KLASS B.

2. LÖJTNANT Å. LUNDSTRÖM, en af läflingarnes främste segrare.

dentligt krävande och strapatsrik täflan. I den individuella stora prisberedningen blef som var att vänta olympiasegraren greve *Carl Bonde*, den främste och i stora prisboopningen hemförde löjtn *A. Lundström* en mycket välförtjänt seger. Lifregementets dragoner vann lagtätlan om prins *Carls* hederspris.

Tennisturneringarnes slutresultat blef att hr *C. O. Nylén*, täflingarnes skickligaste deltagare, blef mästare i herrarnes single på utebana. Han innehar som bekant förut samma titel för innebanor. Tillsammans med *Chr. Wennergren* vann han äfven mästerskapet i dubbelspel för herrar, samt jämte fröken *L. Strömberg* mästerskapet i dubbelspel för damer och herrar. Den kvinnliga mästerskapstiteln hemförde i enkelspel fröken *Strömberg*.

Simtätflingarne hade ända till sista slutet ett mycket glansfullt förlopp samt lockade alla dagar stora människomassor till *Saltsjöbaden*, Spelens simstadion. Mästerskapet i raka hopp gick till fröken *Tora Larsson*. I bröstsim 200 meter blef den gamle mästaren *Thor Henning* slagen af *Rotstein* från *Malmö*. I kombiraka och varierande hopp stod *Adlerz* i en klass för sig och hemtog här sitt andra mästerskap och i kappsimning 1500 meter blef *H. Norell* etta. *Vattenpolotätflan* vanns af *Kappsimmingsklubben*.

Roddätflingarnes stora dag var söndagen den 16. Då afgjordes de flesta täflingarne. Nordiska mästerskapet i utr. och inr. fyror såväl som i utr. åttor eröfrades med glans af *Svenska roddförbundet*.

Ur spelens ytterst spännande sista *fofbollsmatch*, som äfven sågs af konungen och kronprinsen och som var en af de vackraste och mest stilrena mat-

3. KONUNGEN, DAGEN TILL ÄRA I FÖRD LIFREGEMENTETS DRAGONERS UNIFORM, öfverlämnar till regementschefen, öfverste *Boltenstern*, det af samma regementes täflingstag eröfrade priset Vid Konungens sida prinsessan *Ingeborg* och *Kronprinsen*.

4. GRUPP AF ÅSKÅDARE, främst prins *Carl*, rärmast bakom, helt synlig, generalmajor *Munck*, därefter öfversten frih. *C. Rosenblad*, och i sista raden öfverstarne *Thorén* och grefve *R. von Rosen*.

cher som spelats af Svenska spelare, gick *Göteborgs* lag som segrare. *Stockholmarne* blefvo slagna med 4 mål mot 2.

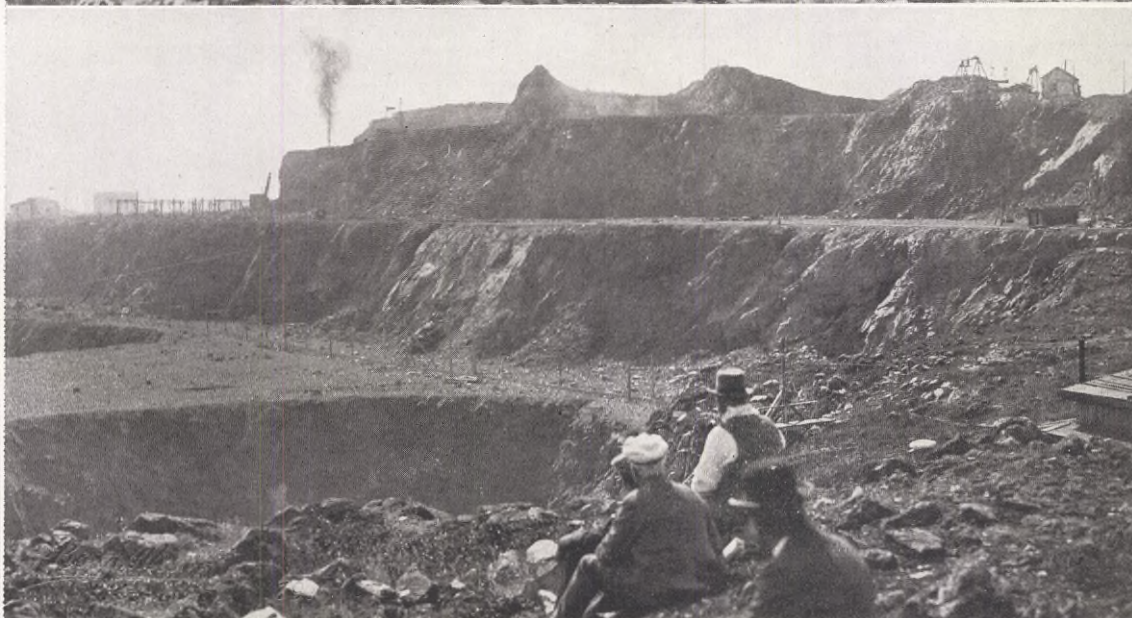
Konungen och kronprinsen förrättade prisutdelningen efterspelens andra del.

Efter fotografier.

Den stora sångarfästen hade samlat icke mindre än 4000 sångare från landets alla delar och den gjorde en stor succés under sin energiske ledares, stadsingenjör *G. Hultquist* säkra taktpinne.

RIKSDAGSMÄNNEN BESE MALMBRYTTNINGEN.

Kliché: *Bengt Silfversparre.*

Öfverst:
PÅ TOPPEN AF
KIRUUNAVAARA

Meilerst:
SPRÄNGSKOTT.

Nederst:
MALMEN INLAS-
TAS MEDELST
ELEKTRISKT
DRIFNA MALM-
SKOPOR.

Efter fotos för H. B. D. af Borg Mesch, Kiruna.

Borgerlig vigsel förrättades den 20 juli i Karlshamn mellan bibliotekarien i Lund, den framstående författaren och skalden *Anders Österling* och fru *Greta Sjöberg*. Bröllopet firades i kretsen af närmaste anhöriga på Gyö i bleking-ska skärgården, där de nygifva ha sin sommarvistelse.

Efter porträtt.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöberg, Sölm-Gbg.

ANDERS ÖSTERLING. — GRETA ÖSTERLING.

Prins Nikolaus af Grekland, den näst äldste af den grekiske konungens bröder, har i dagarne på genomresa till Ryssland gäststat Stockholm. Intet särskildt mottagande hade arrangerats för prinsen, hvilken reste inkognito och åtföljdes endast af en kammarherre. Prinsen är som bekant gift med en rysk storfurstinna *Helène Vladimirovna*, kusin till kejsar *Nikolai*.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Sjöberg.

Malmö stads nya folkskolebyggnad i den s. k. Kirsebergsstaden, hvilken nu närmar sig sin fullbordan, innesluter i entrén en af den kände skåneskulptören *Anders Olson* utförd dekorativ pelare af grå vestkustgranit med en däri utmärkt serie känsligt tänkta, mjukt gjorda bilder ur barnens lif. Vi återgifva här en bild af det vackra konstverket samt ett porträtt af dess skapare.

T. v.:

PRINS NIKOLAUS AF GREKLAND har i dagarne passerat Stockholm på väg till Petrograd.

Foto Ohm, Malmö.

SKULPTÖREN ANDERS OLSON, MALMÖ.

T. h.: KONUNG CHRISTIANS HEDERSPRIS I SCHACK TILL SVERIGE. Den kvartsmeterhöga silfverpokalen och dess eröfrare, herr *Karl Berndtson*, Göteborg; se sid. 698.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Sjöberg.

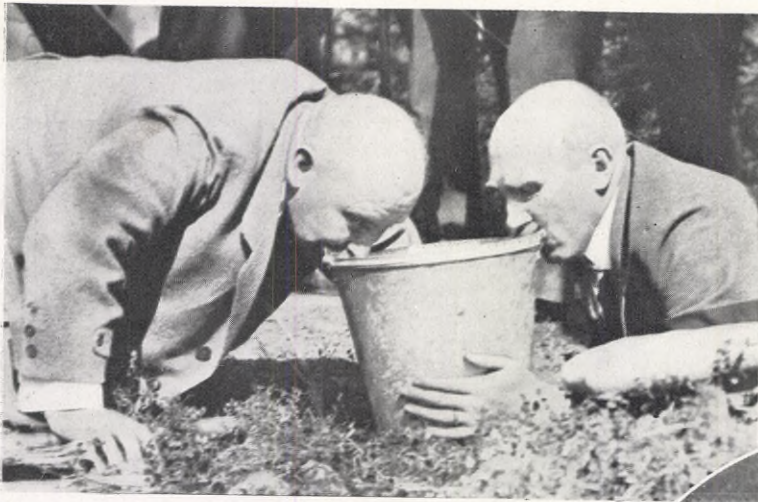
Foto. Ohm, Malmö.

Kliché: Bengt Sjöberg.

KURRAGÖMMA, skulptur i granit å det nya folkskolepalatset i Malmö.

Till bild å sid. 698

Nordiska schackförbundet, bildadt på initiativ af herr *Martin Anderson* i Göteborg, har den 2—16 juli varit samladt i Köpenhamn till sin sjunde kongress. I samband härmed var en stor turnering anordnad. I turneringens mästareklass, hvilken räknade som deltagare äfven inbjudna mästare från Holland och Schweiz eröfrades första priset af schweizaren *F. Johner*. I 1:sta klassen blef en ung svensk *Karl Berndtson* från Göteborg segrare och eröfrade därmed utom första priset äfven det af konung *Kristian* skänkt hederpriset. Nummer ett i 2:dra klassen blef likaledes en svensk, *S. Olson* från Stockholm.

Pressfoto.

Kliché: Bengt Silfversparre.

INTIMA SITUATIONER FRÅN RIKSDAGSMÄNNENS NORRLANDSFÄRD. F. stadsrådet Axel Schotte (t v.) och folkskollärare Emil Kristensson, Göteborg, i farbroderlig enighet.

Till de bilder från *Riksdagsmännens Norrlandsfärd*, hvilka vi lämnat i de båda närmast föregående numren foga vi för dagen ytterligare ett antal, tagna under resans sista skede i det nordligaste Norrland. Innan deltagarna återvände från den minnesrika färden blefvo de genom förmedling af byrådirektör Öfverholm i tillfälle att före-

taga en tur till Torne Träsk, där det oförgätliga skådespelet af midnattssolen förunnades dem.

*

Reservlöjtnanten i kungliga flottan, sjökaptenen Freddy Wingårdh har ingått förlofning med den berömda danska filmsdivan Asta Nielsen, med anledning hvaraf vi blifvit satta i till-

Foto B Mesch, Kiruna.

Kliché: Bengt Silfversparre.

UNGKARLSSKATTE-MOTIONÄREN RIKSDAGSMANNEN NILS JOHANSSON I BRÄNALT, (X); vid hans högra sida fröken A. Möller, förestånd. f. Abisko turiststation där gruppen togs; under riksdagsmannajärden; mellan fr. Möller och hr Johansson synes byrådir. Öfverholm som förde det elektr. tåget.

NYFÖRLOFVADE: Danska filmskådespelerskan ASTA NIELSEN och reservlöjtnanten vid K. Flottan F. WINGÄRDH. — Amatörfoto. F. Wingårdh.

fälle återgifva ett par fotografier af det unga paret i dagarna tagna i Berlin. Löjtnant Wingårdh lär ha gjort Asta Niensens bekantskap under ganska romantiska förhållanden, hvilka dock genom privatlivets helgd äro skyddade för publicering. W. är bördig från Helsingborg. Numera är han sin fästmöes impressario. Asta Nielsen har under de senaste månaderna i Tyskland, där hon åtnjuter en ofantlig popularitet, varit sysselsatt med inspelningen af en serie på åtta stora films, men uppehåller sig i dagarna jämte sin fästman i Köpenhamn för rekreation.

FLYGOLYCKAN VID SKILLINGARYD.

Foto Rödning, Linköping
LÖJTNANT B. C. A. MANNSTRÖM VID FORTIFIKATIONEN, som förde aeroplanet vid olyckstillfället.

öfning, därvid elden leddes från den sedermera förölyskade maskinen. Efter slutad serie gick aeroplanet ned i spiral, hvilken efter hand blef allt trängre, tills maskinen på c:a 50 meters höjd gjorde en plötslig öfverhalning och störtade ned. Angående orsaken till olyckan har intet med viss-het kunnat utrönas. Verkställd undersökning har visat, att något fel på materialet ej förelegat. Flygningen ägde rum med ett Morane-Saulnier monoplan, utgången från d:r Thulins verkstäder och förlidet år af Skånes kvinnor skänkt till vårt lands försvarsväsende.

*

Löjtnant Bror Karl Anton Mannström,

Vid pågående schaktningsarbete å Hellekis kalkstensbrott å Kinnekulle har påträffats en forngraf från den yngre stenåldern.

Under ledning af d:r Schnittger har nu i dagarna utgrävning af grafven verkstälts, och de fynd, som därvid gjorts, äro af utomordentligt stort intresse. Grafven, som är synnerligen väl bibehållen, är indelad i två kamrar, en större och en mindre, och invändigt beklädd med

En fruktansvärd flygolycka inträffade den 19 juli vid Skillingaryd, i det att ett aeroplan, fördt af löjtnanten vid fortifikationen B. K. A. Mannström med underlöjtnant M. B. Kruse vid Vendes artilleriregemente som spanare, störtade ned från betydande höjd, hvarvid de båda flygarne, då maskinen slogs i spillror mot marken, ljöto en ögonblicklig död. Olyckan inträffade under en skjut-

Efter fotografi.
DET FÖRÖLYSKADE AEROPLANET, på sin tid skänkt af "De skånska kvinnorna".

EN 4000 ÅR GAMMAL FORNGRAF.

Amatörfoto, J. Carlsson, Linköping.

Lejdt Bengt Silfverqvist.

JÄTTEN HELLERES GRAF Å KINNEKULLE ÖPPNAD.

Foto Nilson, Kristiansand
LÖJTNANT M. B. KRUSE VID VENDES ART-REG., som medföljde aeroplanet som observations-officer

som var född år 1884, inträdde i armén 1907, blef officer vid fortifikationen 1909 samt löjtnant år 1912. Efter att hafva kommanderats till arméns flygskola eröfrade han sitt certifikat förliden höst och åtnjöt anseende som vår kanske främste flygare. För kort tid sedan satte han skandinaviskt höjrekord, 4,000 meter, i flygning med passagerare.

*

Löjtnant Magnus Bernhard Kruse, som var född år 1892, blef 1912 underlöjtnant vid Vendes artilleriregemente och befordrades i år till löjtnant. Nu senast var han kommenderad till flygskolan vid Skillingaryd för att utbilda sig till spanare och eldledare.

stenhällar. Förutom benraster och ett välbebehållet kranium påträffades en mängd föremål af flinta såsom halssmycken, dolkar, spjutspetsar, verktyg, delar af urnor m. m.

Enligt en sägen skulle i den nu utgrädda grafven jätten Helle ha hvilat och i en annan, ännu ej utgrädd graf, som ligger intill Helles graf, ligger enligt samma sägen, dennes gemål Kisa (däraf namnet Hellekis) blifvit begrafd.

GÖTEBORGS SEGRANDE FOTBOLLSLAG.

SEGERLAGET. Stående, fr. v. A. Andersson, Ö. I. S (reserv) — Schylander, I. F. K. — Appelgren, Ö. I. S. — C Olsson, Törngvist, Börjesson (den mest omnämnde spelaren), Hjelm, samt. I. F. K.; Magnusson, Ö. I. S.; Almén, I. F. K.; på knä: Lund, Karlsson, (målvakt) och Svensson, samt. I. F. K. Göteborgslaget vann mot Stockholmslaget med 4-2 och har af press och allmänhet utbrurit de amp-laste loford för ett öfverlägset spel.

SITUATIONSBILD FRÅN TÄFLINGEN: Framför Stockholmsmålet: 1. Wiksell — 2. Bergqvist — 3. Börjesson — 4. Ma'm, 5. Backlund — 6. Hjelm

H. & D. N. STOCKHOLMSFOTOGRAF.

KRONPRINSEN ÖFVRLÄMNAR SEGERPRISET.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöversparre, Skinn-Öbg

GRUPP AF RIKSDAGSMÄN I KIRUNA. — Text å sid. 695.
Efter foto. för H. 8. D. af Borg Mesch, Kiruna.

Klädh: Bengt Silfversparre.

Brække, Kristiania; Kr. Nielsen, Kria; S. Krenzisky, Malmö (10) 2:a pris 11 kl.

3:e raden: B. Owesson, Malmö; A. Nilsson, Gbg; K BERNDTSON, Göteborg (5) den nyblifne Skand. mästarten o. eröfraren af Danska kungspokalen, se sid. 694; täfvingarnes ledare, overretssagf. O. Lehman, Khmn (X); J. Juhl, Khmn (8); F. G Bengtsson, Rössjöholm (12) 6:e pris 1 kl; Tr. Aahlheim, Kria; E. Olson, Malmö; B. Rask, Sthlm (7) delade med n:r 8 de 3:e o. 4:e priserna i 1 kl; I. Sörensen, Sk'en

Hvar 8 Dags följetong "De gamle Herrerne"
af Mari Mihi utgick i och med närmast föregående n:r. En ny, längre novell viddtager i nästa n:r.

Vidstående bild:
GRUPP AF DELTAGARE I
NORDISKT SCHACKFÖRBUNDS
KONGRESS

Vi namnteckna: från venster sittande: G. Nyholm, Stockholm; M. Marchand, Holland (4); J. Giërsing, Köpenhamn; d:r H. Krause, Khmn (3); P. Johner, Schweltz (1) 1:a pris i mästartkl.; E. Jacobson, Sthlm; O. Löwenborg, Sthlm (2) delade med n:r: 3 och 4 de 2:a, 3:e och 4:e priserna i mästartkl.

Stående, 2:a raden: S. Olsson, Sthlm (9) 1:a pris 11 kl.; O Nilsson, Göteborg (6) 2:a pris i 1 kl; fru L. Nehm, Khmn; B. Malmgren, Sthlm (11) 5:e pris 1 kl; S. O. Svensson, Sthlm; V. Brodersen, Khmn; Kj. Erichsen, Khmn; A. C. M. Pritzel, Khmn; E. Jacobsen, Khmn; H. Nissen, Khmn; S. Kinck, Khmn; J.

nyer fotograf.

DEN SVENSKA SCHACKSEGERN I KÖPENHAMN. — Text å sid 694.

Klädh: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sömn-C.

Efter porträtt.

Klisché: Bengt Silfversparre.

BERNT LIE.

F. 1868. † 14 juli. — Norsk Författare.

Den bortgångne, som var född 1845 i guvernementet Charkov, fortsatte efter att vid därvarande universitet ha aflagt sin akademiska examen, studierna vid tyska och italienska universitet samt verkade därefter under några år som docent vid universiteten i Odessa och Petersburg. År 1870 utnämndes han till professor i zoologi och jämförande anatomi i Odessa men arbetade de närmast följande åren vid eget privatlaboratorium i utlandet. Efter att år 1886 hafva antagit befattningen som föreståndare för det bakteriologiska laboratoriet i Odessa knöts han två år senare till Pasteurinstitutet i Paris, för hvilket han år 1915 blef underdirektör. Metchnikoff, som ursprungligen sysslat hufvudsakligen med forskning af öfver de lägre och lägsta organismerna inom djurriket kom efter hand att allt mera ägna sitt intresse åt den medicinska vetenskapen. År 1911 offentliggjorde han sina undersökningsresultat på detta område i det berömda arbetet "L'immunité dans les maladies infectieuses" samt var för öfrigt verksam äfven som populärvetenskaplig skriftställare. Metchnikoff hedrades med led-

Den norske författaren Bernt Lie afled den 14 juli vid Sandefjords bad i Norge 48 år gammal.

Bernt Bessesen Lie, en brorson till Jonas Lie, debuterade efter att tidigare hafva ägnat sig åt juridiska studier, år 1892 i "Tilskueren" med berättelsen Metje Kaisa följt af arbetet i Eventyrland med hvilket författaren definitivt slog igenom samt sedan af ett stort antal berättelser, romaner och ungdomsböcker. Utan att kunna räknas till Norges främsta diktare åtnjöt hans diktning genom sin lyriska stämningsfullhet sin älskvärda ton och goda komposition stor popularitet, särskildt i författarens eget hemland. En del af Lies arbeten hafva öfverflyttats till svenskt språk såsom "Syster Judit", "En uppenbarelse", "Vildfågeln", "Lektor Hauch" m. fl.

*

Den berömda ryske vetenskapsmannen och Nobelpristagaren underdirektören vid Pasteurinstitutet i Paris professor Metchnikoff afled den 15 juli i den franska hufvudstaden.

Efter porträtt.

Klisché: Bengt Silfversparre.

ELIE METCHNIKOFF.

F. 1842. † 15 juli. — Frejdad vetenskapsman.

motskap i en mängd vetenskapliga samfund och akademier samt såg år 1908 sina vetenskapliga forskningar utmärkta med Nobelpriset i medicin.

*

I skogarne omkring den grekiska kungafamiljens sommarlott *Tatoi* utbröd af okänd anledning den 14 juli eld, hvilken inom kort spred sig öfver stora vidder och äfven kastade sig öfver själva slottet, som fullständigt lades i ruiner. Konung Konstantin, som personligen ledde släckningen af skogsbranden omhvärfdes vid ett tillfälle af lågorna och räddades, medvetlös, i sista stund af några officerare. Tre af dessa satte därvid livet till.

Godset *Tatoi*, hvilket omfattar 6.000 hektar jord inköptes år 1872 — då i mycket vanvårdadt skick — af konung Georg och förvandlades af honom till en dansk mönsteregendom. Själva slottet var uppfördt i villastil med en häremot svarande inredning. *Tatoi* blef den plats där konungen hälst tillbringade sin tid, och här fann han äfven sitt sista nu af elden härjade hvilorum.

Efter fotograf.

Klisché: Kena. A.-B. Bengt Silfversparre, Sölm-Ög.

GREKISKA KONUNGASLOTTET I TATOI, nära Athen, hvilket nyligen brunnit ned. Vid olyckstillfället innebrändes ett stort antal personer, och äfven Konung Konstantin var utsatt för öfverhängande lifsfara.

PRINS VILHELM I FLYGMASKIN.

De i den *Bexellska ryggåsstugan* i Varberg inrymda stora samlingarne fornminnessaker, hvilka genom utlyst auktion hotats med förskingring torde komma att bevaras åt staden sedan nu starka krafter satts i rörelse för att genom pänningeinsamling skaffa medel till museets inlösen. Varbergs stadsfullmäktige har för sin del uttalat sig för ett anslag af 5,000 kr. som bidrag till förvärfvande åt staden af de ifrågavarande samlingarne.

PRINS VILHELM (X) OCH LÖJTNANT NETZLER OMBORD
Å TORPEDBÅTEN "CASTOR" I MÖLLE

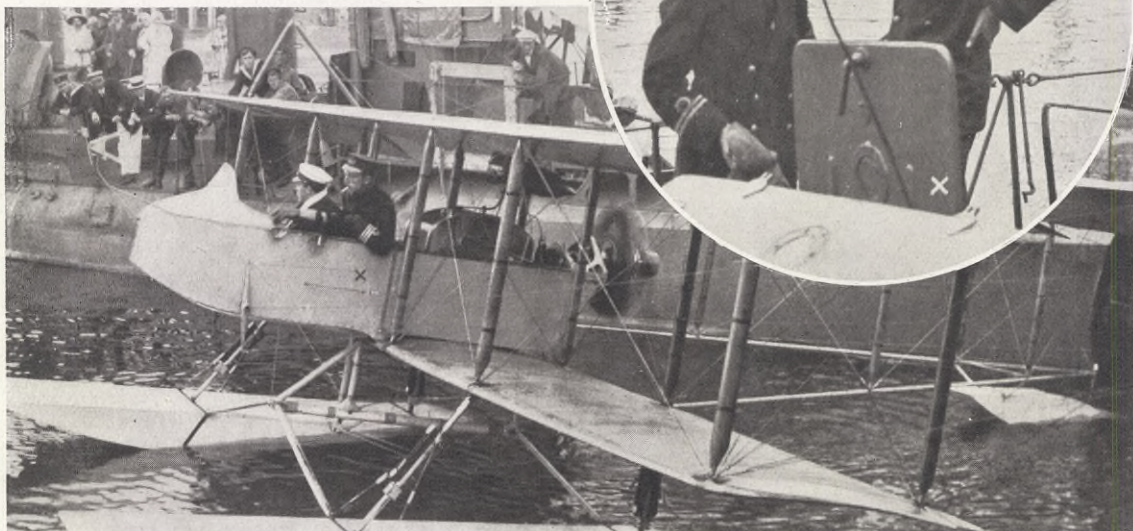

Foto. Lundh, Mölle.

HYDROAEROPLANET MED PRINS VILHELM STARTAR. Förrare löjtnant Netzler.

Kliché: Ernst Sjöfversparre.

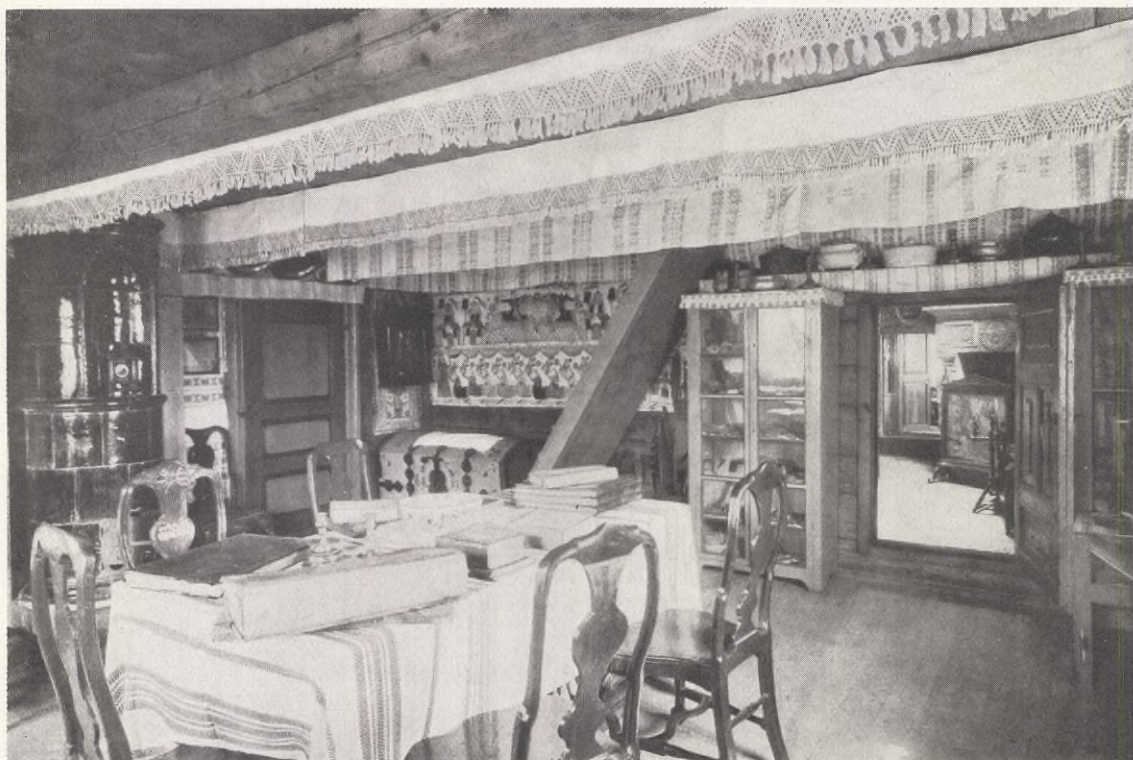

Foto. Ranch, Varberg

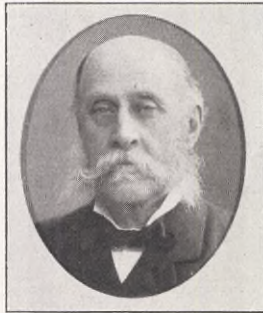
BEXELLSKA SAMLINGARNE I VARBERG. Interiör af ryggåsstugan med de under senare tid till försäljning omnämnda samlingarna.

Kliché: Ernst Sjöfversparre.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

F. VON ESSEN.
Friherre. F. d. Riksmarskalk.
Stockholm. — 85 år 30 Juli.*

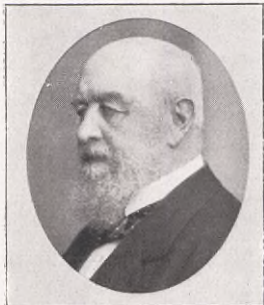
O. P. ÅQVIST.
F. d. Major. — Göteborg.
80 år 29 Juli.*

C. A. FALKENBERG.
Friherre. Öfverste. — Boden.
60 år 29 Juli.*

P. L. TROZELLI.
Kammarherre — B'örnsnäs.
60 år 29 Juli.*

N. E. SELANDER.
F. d. Regementsläkare. — Stock-
holm. 70 år 27 Juli.*

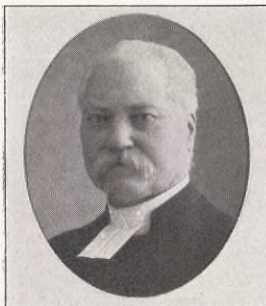
J. G. CLASON.
Förste intendent. — Stockholm.
69 år 30 Juli.*

J. A. DALÉN.
Professor. — Stockholm.
50 år 23 Juli.*

E. G. MÜLLER.
Professor. — Stockholm.
50 år 5 Aug.*

P. J. M. LUNDELL.
Kontraktspost. Kyrkoherde. —
Löfsta. 70 år 29 Juli.

E. M. CLAËSON,
Fröken Pianist — Stockholm.
70 år 28 Juli.*

J. A. HALLGREN.
F. d. Läroverksadjunkt. — Göte-
borg. 70 år 15 Juli.*

J. ÅKESSON.
Läroverksadjunkt. — Göteborg.
60 år 22 Juli.*

F. O. LARSSON.
F. d. Riksdagsman — Mörtlösa.
65 år 29 Juli.*

N. K. H. EKELUND.
Disponent. — Jönköping.
60 år 1 Aug.*

D. O. A. EKENBERG.
Adj led Patent- o. reg.-verket.
Stockholm. 50 år 15 Juli.

A. W. MELLGREN.
v. Konsul. — Göteborg.
50 år 15 Juli.*

* Data å nästa sida.

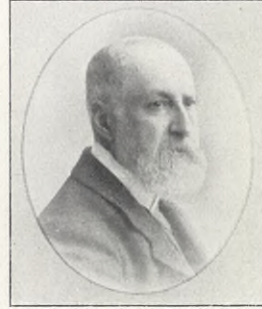
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

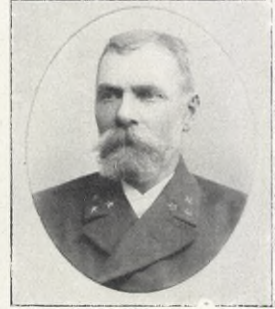
J. RINGBORG †.
Godezägar. — Klinga.
F. 41. † 8 Juli.*

C. A. FORSSMAN †.
Prost. Kyrkoherde. — Huddinge.
F. 46. † 13 Juli.*

O. SAMSON †.
F. d. Direktör. — Stockholm.
F. 46. † 19 Juli.*

C. A. SKANTZE †.
Sjökapt. — Göteborg.
F. 54. † 20 Juli.*

FREDRIK VON ESSEN. U-löjtn v. Lifreg hus. 50, löjtn. 57—63; kammarherre h. drotn. Lovisa sistn. år; eger Kallås i Vestergöt. samt Salsta o. Vattholma i Uppland. Led. af Ridd o. Ad 62—63 o 65—66, led af Riksd. F. K. 67—74, 77—06, led. af statsutsk. o. talmanskonti. Statsråd o. chef i Finansdep. 88—94, riksmarskalk 94—11. På sin tid ordf. i Riddarhusdir, Allm. hypoteksbankens styr. m fl. Hederstaf af Landtbr-akad o. Örlögsn.-sällsk. Biografi o. helsidsportr. senast årg. XIII:14

PHILIP ÅQVIST. Stud.-ex. 55, Mariebergsex. 60, löjtn. i V. o. V. byggn. kåren 62, major o. afsked 92; arb.-chef i Göteborg 62, byggn.-chef der 85—06; lärare i väg. o. vattenbyggn.-konst v. Chalmerska inst. 68—90. Verkst dir. i Övillébäckens bro a.-b. fr 74 till dess öfverg. t. Göteborgs stad. Led. af byggn.-nmd 83—98. Styr.-led. i Vestergöt. Göteborgs jernv. a.-b. samt ordf. fr 93. Led. af Vet. o. Vitterh.-samh i Göteborg.

AUGUST FALKENBERG. U-löjtn. v. Söderm. reg. 78, gymn.-lär v. Nyköpings h. allm. lärov. 90-07, major v. A. Lifregn. reg. 05, öfv. löjtn. v. Kalmar reg. 09, öfverste o. chef i Norrb. reg. sedan 11.

PHILIP TROZELLI. U-löjtn. v. Smål. hus.-reg. 79, ryttm. 99; kammarherre, tj.-gör. h. drotn. Sofia 66. Eger egend. Björnsnäs m underlyd. i Östergöt. län. Ordf. i komm. nmd., fattigv. styr. o. styr. o. skol-råd; på sin tid landstingsman.

EDVARD SELANDER. Stud.-ex. 62, med. lic. 77, med. dr. 87. Stads-läk. i Vaxholm 80—83, 2. bat.-läk. v. S. art.-reg 81—86, 1. bat.-läk. der 86—97, reg.-läk. v. Sv. liig. 97—08, i Fältläk.-kårens res. sedan sistn. år. Docent i bakteriologi v. Karol. inst. sedan 88.

GUSTAF CLASON. Elev v. Tekn. högsk. 74—79, v. Konstakad. 79—81, arkitekt i Öfverintend. emb. 81—90; professor i arkitektur v. Tekn. högsk 90—04; förste intendent i Öfverint.-emb sedan 04. Led. af Vet.-akad., ordf. i Nord. mus. nmd, led af styr. f. Tekn. högsk. samt led. af ett flertal komm. Stadsfullmäktigt sedan 1900. Biografi o. helsid.-portr. årg. II:4

ALBIN DALÉN. Stud.-ex. 86, fil. kand. 88, med. kand. 91, med. dr. 97. Docent i oftalmiatrik v. Karol. inst. 97—02, docent i samma ämne v. Lunds univ. 02—06, ti. e. o. professor i s. ä. der o. ti. öfverläk. v. Lunds läns-las oftalmiatrik aid. 04—06, ord. prof. o. öfverläk. der 08—10; prof. i oftalmiatrik v. Karol. inst. sedan 10. Med. förf.

ERIK MÜLLER. Stud.-ex. 84, med. dr. 95, e. o. prof. i histologi v. Karol. inst. 95—99, professor i anatomi derst. sedan sistn. år. Med. förf. EUGÉNIE CLÆSON. Lärarinna i pianospel. v. K. Musik. akad. konserv. 50—06. Led. af Musik akad., inneh. Litteris & Artibus

ALFRED HALLGREN. Stud.-ex. 66, fil. kand. 71, adj. v. Göteborg h. allm. lärov. 82—11. Ordf. i styr. f. arbet.-fören 79—82, led. af styr. f. Fösterländska förb. 98—08. Utg. ett flertal polit. o. pedagog.-skr.

JÖNS ÅKESSON. Stud.-ex. 76, fil. kand. 79, adj. i Göteborg. sed. 90; led. af kyrkoråd, led. af styr. f. Majornas elem. lärov. i H. Komm.-ordf. 83—10, kyrkovård sedan 80, landst.-man sedan 92 samt ordf. i förvaltn.-utsk.; led. af Riksd. A. K. 87—02, led. af bankutsk. 95—96, af statsutsk. 97—02, statsrevisor 96—97. Styr.-led. i Riksb. aid.-kontor i Linköping sedan 02, ordf. sedan 15.

HERMAN EKEIUND. U-löjtn v. Jönk. reg. 78, afsk. 83. Verkst. dir. i Sahlströmska fabr. a.-b. i Jönk. sedan 82 o ordf. i dess styr.; verkst. dir. i a.-b. Torf sedan 07; upplinn. af torpplvret jemte mask. i dess framställn. Stadsfullm. 86—04, v. ordf. 01—04; på sin tid brandchef under fl. år ordf. i brandstyr. o. i Tekn. skolans styr. ävensom landst.-man.

ANDERS MELLGREN. Genomg. Göteborgs hand. inst. o. var där-efter anst. å kontor i Tyskland o. Frankrike, samt intr. v. hemkomsten som delegare i tobaksfirman Erik Mellgren i Göteborg o. kvarstod t. tobaksmonopolet infördes. Bildade Trävaruaffären Virke o. är delägare däri. Sedan 08 fransk v. konsul i Göteborg o. en af de ledarna krafterna i Alliance Française der. Kassaförvalt. i Spärvägsstyr. o. i Elektr. verkets byggn. komm. led. af styr. f. Fören f. småbarnsskolor.

JOHANNES RINGBORG †. Stud.-ex. 61, genomg. väg.-o. vatt.-byggn.-kursen v. Polytekn. sk. i Karlsruhe samt egenade sig därefter af jernv.-undersökn., sluss- o. brobyggn. m. m. till 71; sistn. år disp. v. Norrköpings tändst.-fabr. t. 91, var samt. korr. redare i ångare på Lübeck o. disp. i gaslysn.-verket, 74-82. Var jernvål stadsfullm. o. led. af drätselk., ordf. i hamnstyr. m. m. Öfverlyttade 92 t. fäderneärdiga egend. Klinga dit han förlade en f. jordbruket o. kreatursskötselns synnerligen gagnelig verksamhet. På sin tid komm. st. ordf., v. ordf. i Östergöt. jordbruk. fören styr. m. m. Led. af hushålln.-sällsk. förvaltn.-utsk. o. dess finans-kommitté.

AUGUST FORSSMAN †. Stud.-ex. 66, fil. dr. 72; lektor i Nyköping 76 prestvigdes han s. å: kyrkoherde i Sala 79, kontr.-prost der 81; sedan 83 kyrkoherde i Huddinge. På sin tid studentsångare, deli. i Parisfärden 67, ledare i Allm. sängen i Upsala 71—75.

OTTO SAMSON. Började försäkr.-agentur i Stockholm 65, bildade 70 brandförsäkr. a.-b. Freja o. var dess verkst. dir. t. 71; bildade sistn. år det första svenska försäkr.-bolaget för endast lifförsäkring, a.-b. Nordstjernan, numera ett af vårt lands största och mest ansedda försäkringsbolag, och var dess verkst. dir. till 06. En af stiftarna t Försäkr.-tören., tog han på sin tid verksam del i lifförsäkr. kongresser samt arbetade i. lifförsäkr. lagstiftning. Framstående amatör inom det

musikaliska området o. såsom bildhuggare. Biografi o. helsid.-portr. årg. VII:33.

ÖLOF SKANTZE †. Efter afl. vederbörl. ex. anställd h. Marstrands nya ångf. a.-b. sedan 30 år, var han en af sitt bolags o. Göteborgs ångbottsflottas mera bekanta o. populära befälhafvare. —

VÄRLDSKRIGET.

Under veckan till den 23 juli, den 103:dje krigs-veckan, graviterade fortfarande intresset kring folkslaktningen i Picardie. Stöt efter stöt ha här följt mot tyskarnes starka försvarsställningar; i det hela taget resulterade dessa stötter i relativt små terrängvinster för de allierade.

Söder om Somme förhöllo sig fransmännen i veckans början föga verksamma, med andra ord tiden användes till framförande af artilleri. Tyskarne angrepp härunder Biaches och La Maisonette, offensivens längst framskjutna ställningar; i Biaches måste fransmännen vika och utlämna en del af byn åt tyskarne; sedermera synes de ha återtagit de hus, där tyskarne satt sig fast.

Engelsmännen voro hela veckan invecklade i hårda strider med tyskarne. Den 14 och 15 angrepp de med stora styrkor tyskarnes andra linje öster ut från Contalmaison och lyckades här eröfra byarne Bazentin och Longueval samt Delville-skogen öster om sistnämnda by. Denna manöver gaf uppslag till en rad hårda strider under de följande dagarne, hvarunder tyskarne återtogo en del af Longueval och Delvilleskogen; i engelska rapporter uppgafs, att hvad tyskarne vid sina mot-anfall återtagit ånyo frånryckts dem.

Den 20 på morgonen företogo de allierade en ny samlad offensiv. Resultatet af denna blef, att fransmännen öster om Hardecourt kunde skjuta fram sina linjer mot järnvägen till Combles och att de söder om floden kommo i besittning af tyskarnes främsta linjer mellan Barleux och Soyecourt. Striden här utsträckte sig ner till Vermandovillers. Fransmännen rapporterade 3,000 fångar tagna under striderna den 20.

I Verdun-distriktet satte fransmännen i stora styrkor och gjorde täta anfall mot de tyska ställningarne på östra sidan Meuse. Terrängvinsterna voro obetydliga. På andra delar af fronten förekommo talrika strider mellan sådana patruller som framskickas för att konstatera verkan af ett bombardemang. Vid Fromelles, väster om Lille, gjorde engelsmännen den 20 ett anfall med stora styrkor, hvilket afvisades.

På östra krigsskådeplatsen voro ryssarne fortfarande mycket verksamma. Deras ansträngningar koncentrerade sig mot general Linsingens armégrupp i Volhynien, Hindenburgs trupper söder om Riga och österrikarne vid Dnjestr och i Bukovina. Linsingen nödgades dra sin högra flygel vid Lipas

1. KONUNG GEORG INSPEKTERAR TRUPPER FRÅN CANADA. — 2. ENGLANDS NYE KRIGSMINISTER, LLOYD GEORGE, på väg från krigsministeriet omedelbart efter utnämningen. — 3. CANADENSARNES SKYTTEGRAFVAR å västfronten, hvarifrån de gjorde sitt utfall. — 4. CANADENSARE FÖRSTÄRKA EN JUST TAGEN TYSK SKYTTEGRAF VID VÄSTFRONTEN.

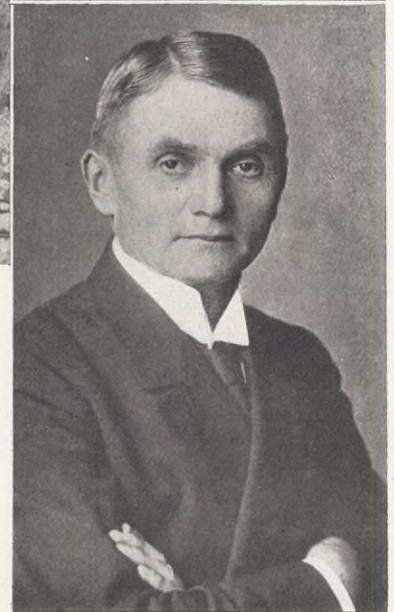
TYSK SKYTTEGRAF eröfrad af engelsmännen vid den stora offensiven.
Vidstående bild: KAPTEN KÖNIG, den oförvägne och skicklige tyske sjöofficer som fört handels-undervattensbåten "Deutschland" till Amerika.

nedre lopp tillbaka för att rätta ut sin linje. För öfrigt ägde inga betydligare förändringar af situationen rum.

På italienska fronten skickade general Cadorna sina trupper fram till upprepade anfall på österrikarnes ställningar i Tyrolen; på Isonzoafsnittet riktade sig det italienska artilleriet några dagar med stor intensitet mot Görz. Inga resultat af vikt antecknades, och vid veckans slut tycktes en paus ha inträtt.

Från öfriga krigsskådeplatser ingingo inga nyheter af speciellt intresse.

INNEHÅLL: Riksmarskalken Ludvig Douglas † (biografi och helsidesportr). — Prins Vilhelm. — Riksdagsmännens norrlandsfärd. — Prof. Metchnikoff †. — Förf. Bernt Lie †. — Världskriget. — Bilder till dagskrönikan. — Veckans porträttgalleri.

FRÅN DEN STORA SOMME-OFFENSIVEN. Tyska krigsfångar tagna af fransmännen under senaste strider.

Ljetryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historietter gäller ovilkorligt förbud.